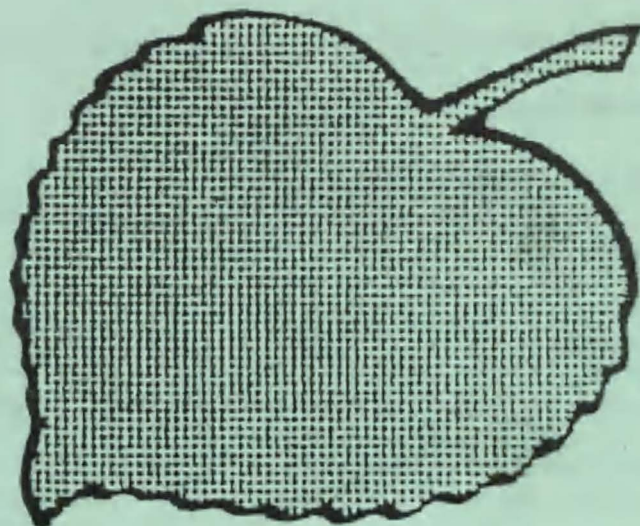

VERENIGING VRIENDEN VAN SLOVENIË

Združenje Prijateljev Slovenije

Lipa

Indien onbestelbaar
retour aan:
OTTERLAAN 13
2623 CV DELFT

(ISSN 0928-8376)

INHOUD

Inhoudsopgave en Colophon	1
Woord van de voorzitter	2
Doing Business with Slovenia	3
De laatste ontwikkelingen in Slovenië	7
Sloveense onafhankelijkheid - vandaag en morgen (II)	13
Slovenië actueel	16
CNN over Slovenië, Italië en de EU	19
Bestuur	22

Jaargang 4 nummer 4, augustus 1995

wordt verzorgd door de redactie, met medewerking van de heren Siem Edink en Willem Roodhuyzen.

Uit deze uitgave mag niets worden overgenomen, tenzij met bronvermelding. Een exemplaar is te bestellen door f5,- over te maken op giro 6318199 t.n.v. de Ver. Vrienden van Slovenië te Leiden.

Meningen die in Lipa worden geuit, worden niet noodzakelijkerwijs gedeeld door het bestuur.

Spoštovani člani združenja prijateljev Slovenije!

25 junija smo v Delftu v ozkem krogu praznovali dan osamosvojitve Slovenije.

Tudi tokrat se je na žalost našemu povabilu odzvalo zelo malo naših članov. Vkljub temu je bilo vzdušje prijetno in ob različnih vrstah potice, ki jih je spekla Marjeta Tomšič, smo dobro proslavili ta slovenski dan.

Vsi se že počasi odpravljamo na počitnice in po povratku se bo odbor "Združenja prijateljev Slovenije" zopet sestal in bomo poiskovali z novimi aktivnostmi stimulirati naše člane za bolj aktivno sodelovanje v našem društvu.

Vse ideje glede naših aktivnosti so dobrodošle.

Vsem zelim prijetne počitnice in na svidenje!

Judith Strohmaier

Geachte leden van de vereniging "Vrienden van Slovenië"!

Op 25 juni jl. hebben we in Delft de onafhankelijkheid van Slovenië gevierd. Helaas hebben ook deze keer weinig leden deel genomen aan onze bijeenkomst.

We hebben een gezellige middag gehad en van de "potica" (gebak), die door Marjeta Tomšič in verschillende soorten gebakken was, genoten.

Iedereen bereidt zich voor om met vakantie te gaan.

Na de vakantie gaan wij met het bestuur de mogelijkheden bekijken om onze leden actiever bij de vereniging te betrekken.

Alle ideeën zijn welkom!

Ik wens iedereen een prettige vakantie en tot ziens!

Judith Strohmaier

"Doing Business with Slovenia"

De Nederlandse overheid besloot dit jaar in het kader van haar Oost-Europa-programma extra aandacht te besteden aan samenwerking met Slovenië. Hiervoor zijn in Nederland door het Ministerie van Economische Zaken het Nederlands Centrum voor Handelsbevordering (NCH) en de NEHEM Consulting Group ingeschakeld.

Door deze bedrijven wordt assistentie verleend bij het opzetten van een export- en investeringsbevorderingsorganisatie in Ljubljana. Een ander doel is het koppelen van Nederlandse en Sloveense bedrijven. Dit kan in verschillende vormen: investeringen in Slovenië, uitbesteding van werk aan Sloveense bedrijven, import uit Slovenië en andere vormen van samenwerking, terwijl ook de Nederlandse export niet vergeten wordt.

In Haarlem werd in dit kader op dinsdag 13 juni jl. de voorlichtingsbijeenkomst "Doing Business with Slovenia" gehouden. Tijdens deze bijeenkomst werd tevens, op gezamenlijk initiatief van de Kamer van Koophandel Haarlem en het NCH, het 'Nederlands-Sloveens Centrum voor Handelsbevordering' opgericht.

Om tien uur 's ochtends vond de opening door Drs H.G. van Buren, directeur van het NCH, plaats.

Hij meldde dat maar liefst 65 Nederlandse bedrijven positief hadden gereageerd op de uitnodiging voor deze voorlichtingsbijeenkomst en heette hen welkom. Tevens heette hij de aanwezige Sloveense bedrijven welkom. Hij noemde kort een drietal problemen waarmee Slovenië momenteel te kampen heeft.

Ten eerste bestaat nog steeds het - weliswaar onterechte- beeld dat, aangezien Slovenië vroeger tot Joegoslavië behoorde, er wel oorlog zal zijn.

Ten tweede is Slovenië niet een uitgesproken land van lage lonen. Hier staat echter tegenover dat de kwaliteit van de produkten hoog is.

Als laatste probleem noemde hij de kleine afzetmarkt, daar Slovenië slechts twee miljoen inwoners telt. Van Buren voegde hieraan toe dat ook dit probleem geen probleem hoeft te zijn. Slovenië kan, door haar geografische ligging, dienen als toegangspoort tot andere landen.

Het woord was hierna aan de heer F. Volavsek, een in Nederland woonachtige Amerikaan wiens vader uit Celje kwam. Momenteel is de heer Volavsek directeur van 'Gamma Trading & Consultants', een exportbedrijf te Aalsmeer.

Hij maakte een vergelijking tussen Nederland en Slovenië. Zoals Nederland de toegangspoort tot Europa is, vervult Slovenië deze rol voor de Balkan. Bezien in dit licht is Slovenië niet zozeer een lokale markt alswel een distributiecentrum voor de omgeving.

Volavsek was zeer onder de indruk van het aantal nieuwe B.V.'s dat in Slovenië als paddestoelen uit de grond schiet en van het feit dat Slovenië een positieve handelsbalans kent.

Als derde kwam een vertegenwoordiger van de Sloveense Handelskamer, de heer V. Roš, aan het woord.

Hij meldde, (waarschijnlijk ter geruststelling van de afgevaardigden van de banken, SK), dat Slovenië 18% van de buitenlandse schuld van het voormalige Joegoslavië zal betalen.

Volgens Roš is in Slovenië sprake van een grote opleving in de bouw, de wegebouw, het klein bedrijf, het toerisme en de energievoorziening.

Hij vindt het zeer spijtig dat er momenteel geen directe luchtverbinding meer bestaat tussen Amsterdam en Ljubljana en is van mening dat deze zo spoedig mogelijk dient te worden hersteld.

Ook sprak hij over de export van Slovenië waarvan 60% zijn bestemming kent in de EU, 7% in de EFTA en 4% in de Verenigde Staten.

Slovenië zal het beleid dat gevoerd wordt om de inflatie verder terug te dringen, moeten voortzetten.

Kort sprak Roš over de handelsbalans tussen Slovenië en Nederland. Slovenië exporteert goederen ter waarde van 100 miljoen dollar naar Nederland, terwijl het vanuit Nederland 166 miljoen dollar importeert.

De volgende spreker was de heer Bojan Stefančič van het Sloveense agentschap voor privatisering en herstructurering.

In een korte inleiding verklaarde hij dat Slovenië ook in het verleden afweek van andere communistische landen. Het kapitaal in Slovenië was niet van de staat, maar werd gebruikt door de werkers zonder dat er sprake was van een eigenaar. Hierdoor is de overstap naar een vrije markt economie voor Slovenië minder groot dan in de rest van de voormalig communistische wereld. Aan de hand van een groot aantal getallen, grafieken en diagrammen liet hij vervolgens de huidige werkverdeling in de verschillende sectoren van de Sloveense economie zien.

Na de koffiepauze was het woord aan de heer M. Kovač van het Sloveense Ministerie van Economische Relaties en Ontwikkeling. In een kort en bondig verhaal zette hij voor de Nederlandse bedrijven de voordelen van

het zakendoen met Slovenië op een rij. In Slovenië is sprake van een liberale wetgeving betreffende financiële transacties. De nationale munt, de tolar, is stabiel en de inflatie daalt. Over de winst hoeft slechts 25% belasting te worden betaald en de Slovenen zijn zeer 'export-minded'.

De bedrijven die zaken doen met Slovenië hebben dit gedaan om meerdere redenen.

Genoemd werden:

- Goede ervaringen uit eerdere samenwerking met een Sloveens bedrijf;
- Goede aankoopmogelijkheden en potentiële groei van de plaatselijke markt;
- De bestaande handelsroutes met andere delen van voor malig Joegoslavië;
- De op export gerichte Sloveense bedrijven;
- De relatief grote expertise op het gebied van management, techniek en technologie;
- Het traditionele industriële milieu dat een snelle opname van buitenlandse technologie mogelijk maakt;
- De lage transportkosten.

Als laatsten kwamen de Ambassadeur van Slovenië voor de BENE-LUX, de heer J. Zlobec en de Consul van Slovenië in Nederland Dr R.J.H. Kruisinga aan het woord.

De heer Zlobec liet zich positief uit over de kansen van Slovenië om lid te worden van de EU. Ondanks dat er nog problemen bestaan, was de heer Zlobec ervan overtuigd dat deze niet onoverkomelijk zullen zijn.

Dr Kruisinga had het laatste woord. In een overtuigend verhaal deed hij het jonge land voor de Nederlandse ondernemers nog even uit de doeken.

Ondanks dat de oorlog in de zuidelijke buurlanden nog steeds een probleem is voor Slovenië, kan men aan de groei van het Bruto Nationaal Produkt zien dat het onafhankelijke Slovenië een succes is.

De cultuur van Slovenië is rijk en de invloed van de geschiedenis, o.a. van Oostenrijk-Hongarije, is duidelijk zichtbaar. Een culturele vergelijking tussen Slovenië en Nederland is dan ook niet goed te maken. In de woorden van Kruisinga: "Cultureel is Nederland een 'Viking-outpost' in vergelijking met Slovenië".

Verder is volgens Kruisinga de Sloveense taal een op zich zelf staande, mooie, oude Slavische taal.

Het is voor het Nederlandse bedrijfsleven verstandig zich via Slovenië te oriënteren op Oost-Europa aangezien de Slovenen deze markt beter kennen dan de Nederlanders.

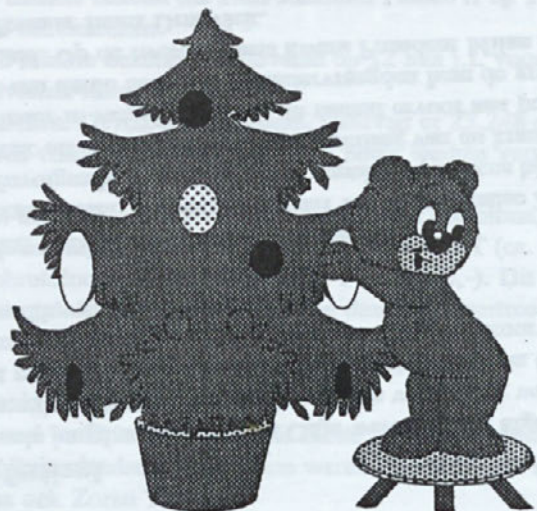
Ook benadrukte Krusinga nog kort een paar voordelen van Slovenië: het heeft een goede kerncentrale, het heeft goede toeristische mogelijkheden, er is een stabiel politiek klimaat en het kent op meerdere industriële gebieden een zeer hoge kwaliteit (o.a. farmacie, glas, meubilair).

Dr Krusinga eindigde met een oproep aan de Nederlandse bedrijven:

*** KJK EERST NAAR SLOVENIË EN DAN NAAR DE REST VAN OOST-EUROPA!***

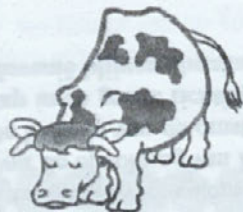
Stian Krook

NOG 4 MAANDEN EN

HET IS WEER KERSTMIS

De laatste ontwikkelingen in Slovenië: mei 1995

Overtollige Sloveense melk

Slovenië wil de overtollige melk gaan exporteren naar o.a. Engeland of Zwitserland om zo nog iets ervoor terug te krijgen. In het najaar start een grootscheepse reclamecampagne van de gezamenlijke melkproducenten.

Bevrijdingsherdenking van Ljubljana

Op dinsdag 9 mei j.l. werd in Ljubljana de bevrijding herdacht van 9 mei 1945. In het centrum werd livemuziek gespeeld door o.a. Čuki en 's avonds vond boven het kasteel vuurwerk plaats.

Bevrijdingsherdenking van Slovenië

Op 13 en 14 mei werd in Slovenië de bevrijding gevierd. Het hoogtepunt was TRG Republike waar o.a. Milan Kučan en Jožef Školč de bevolking toespraken.

24° Interpolcongres

Van woensdag 10 mei t/m 12 mei werd in Ljubljana het 24° Interpolcongres gehouden, waaraan 110 delegaties uit 41 landen deelnamen. Het congres werd geopend door Janez Drnovšek, premier, en door Andrej Šter, minister van Binnenlandse Zaken. De Nederlandse hoofdafgevaardigde was Herman Heijeman, die ook de delegaties toesprak op vrijdag 11 mei.

3° keer ronde van Slovenië

Van 7 t/m 13 mei werd voor de derde achtereenvolgende keer de ronde van Slovenië gereden door internationale wielrenteams uit o.a. Slovenië, België, Nederland, Tsjechië, Finland, Italië, Rusland, V.S. en Duitsland. Het eindresultaat was: 1° Bonča (Slo. ZG Mobili), 2° Premužič (Slo. ROG) en 3° Di Renzo (Italië). Eindstand van de landenteams: 1 Italië, 2 Tsjechië, 3 België (Collstrop).

Eurovisie songfestival 1995

Aan het 40° Songfestival in Ierland deed voor Slovenië de zangeres Darja Svajger mee. Zij eindigde op de 7° plaats.

Sloveens wegenproject

Op vrijdag 12 mei werd bekend dat de Europese Investerings Bank (EIB)

tevreden is met het wegenproject van Slovenië. Dit project voorziet verbetering van de bestaande infrastructuur, door aanleg van nieuwe autosnelwegen.

Milan Kučan naar Israel

Van 16 t/m 18 mei was president Milan Kučan op officieel bezoek in Israel, waarbij veel werd gepraat over de verbetering van de banden tussen beide landen. Milan Kučan praatte o.a. met Simon Peres, minister van Buitenlandse Zaken, Ezer Weizman, president, en premier Jicak Rabin. Slovenië toonde interesse om in Israel wapens aan te schaffen.

Onderhandelingen Slovenië en EU

Vanaf dinsdag 16 mei t/m vrijdag 19 mei waren er onderhandelingen tussen Slovenië en de EU. Die vonden plaats in Brussel, waar werd gesproken over handel, financiën en landbouwproducten. Er is een overeenkomst tot stand gekomen, die nu wordt vertaald in 12 talen. De onderhandelingen eindigden succesvol.

Slovenië kort Slovenië kort Slovenië kort

Het Vaticaan maakte bekend dat Paus Johannes Paulus II op 18 en 19 mei 1996 Slovenië zal bezoeken.

Bank Slovenië maakte bekend dat Slovenië op 12 mei j.l. voor 3,157 miljard Dollar aan deviezen-reserve had.

In Slovenië werken 37.762 buitenlanders, waarvan er 23.248 een werkvergunning hebben voor onbepaalde tijd. In de bouw werken verreweg de meeste buitenlanders.

Het parlement heeft de wet goedgekeurd waarin het brutoloon, minimum en maximum, is vastgelegd. Het minimumloon is 45000 SIT (ca. Fl. 643,-) en het maximumbrutoloon is 700.000 SIT (ca. Fl. 10.000,-). Dit laatste verdienen de parlementsleden en directeurs. Wie deze wet overtreedt krijgt een boete van 10 mln SIT (ca. Fl. 142.858,-).

Zoran Thaler in Nederland

Op 30 en 31 mei vond in Noordwijk de eerste jaarlijkse conferentie plaats van ministers van Buitenlandse Zaken. Deze waren afkomstig uit 16 landen; daaronder was ook Zoran Thaler.

Zwart weekend in Slovenië

Zaterdagavond 20 mei was Slovenië opgeschrokken door het feit dat er die avond/nacht 9 verkeersdoden waren gevallen. Het eerste ongeluk gebeurde op de tolweg Maribor-Arja vas, vlakbij Arja vas. Hierbij

vielen 4 doden en werd een persoon zwaar gewond. De snelweg was voor enkele uren afgesloten.

Enige tijd later gebeurde een tweede ongeluk bij Lesce -bij Bled- waarbij ook 4 doden vielen. Op de rondweg van Ljubljana was een persoon om het leven gekomen doordat hij tegen de betonnen vangrail opreed. De hoofdoorzaak van al deze ongelukken was een combinatie van te hard rijden en te veel alcohol. En op maandagochtend vielen er nog eens 5 doden op de snelweg Maribor-Arja vas op de afrit.

Aardbeving in Slovenië

Op maandag 22 mei was om 13:17 uur een aardbeving gemeten van $\frac{1}{4}$ op de schaal van Richter. Deze werd niet gevoeld, maar de tweede wel en die was 4,2 op de schaal van Richter. Deze laatste duurde enkele seconden en werd gevoeld in Ljubljana, Pivke, Postojna en in nog enkele andere plaatsen. De kern was bij Ilirska Bistrica, waar in de huizen scheuren ontstonden, maar verder gebeurde er gelukkig niets.

Ontwikkelingen in juni 1995

Opnieuw aardbeving in Slovenië

Op 31 mei jl. werden om 08.04 uur opnieuw trillingen waargenomen. Deze aardbeving was 3,4 op de schaal van Richter en werd gevoeld in Domžale, Trzin, Mengeš, Kamnik en Ljubljana. De kern was in de omgeving van Mengeš. Er deden zich geen ongelukken voor.

Kučan op werkbezoek in Turkije

President Milan Kučan was van 6 t/m 9 juni op officieel werkbezoek in Turkije. Hij sprak daar met o.a. premier Ciller en president Sulejman Demirel. Milan Kučan ondertekende ook een overeenkomst over cultuur, kennis en opleiding.

Nederland in Sloveens marketingblad

Het Sloveense marketingblad "Marketing Magazin" schreef dat creativiteit thuishoort in Nederland. Volgens het blad zijn Nederlanders open, spreken ze veel talen, waren honderden jaren handelaren en zijn daarom ook flexibel. Het blad schreef verder dat de Fransen denken dat hun cultuur de beste is, Engelsen denken te veel Engels en de Duitsers hebben problemen met hun inferieure reclames.

Sigaretten duurder

Vanaf 9 juni zijn de prijzen van sigaretten verhoogd met 3% (= ongeveer 5 Tolar) per pakje. Deze verhoging gold voor de volgende merken: Boss,

Mscho, Milde Sorte en Filter 57. De merken West en Gauloises veranderden niet.

Zoran Thaler in Londen

Op 8 juni was Zoran Thaler, minister van Buitenlandse Zaken, op bezoek in Londen, waar hij sprak met o.a. Douglas Hurt, zijn Engelse ambtgenoot, en Douglas Hogg, staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, over integratie van Slovenië in de EU en de NAVO.

Nieuwe benzineprijzen

Vanaf 7 juni gelden in Slovenië nieuwe benzineprijzen. De benzineprijs is verhoogd met een goede 5%. De prijzen zoals ze nu gelden:

Super (98, loodhoudend)	76,60 - 76,90 SIT = ± fl,08
Euro (95, loodvrij)	69,40 - 69,70 SIT = ± fl,97
Normaal (91)	65,40 - 65,70 SIT = ± fl,92
Diesel	64,40 - 64,70 SIT = ± fl,91

Prijswinnaars van de wijnbeurs Ljubljana

Tijdens de wijnbeurs in Ljubljana werden ook prijzen toegekend. Er werden 1483 monsters uit 28 landen geproefd. De keurmeesters waren afkomstig uit 40 landen.

- Beste wijn van Slovenië is: Traminac 1993 van het wijnhuis VINAG uit Maribor;
- De beste witte wijn op de beurs: Pinot Blanc Cabernet van Reinold Schwartzl uit Oostenrijk;
- De beste zoete witte wijn: Laski Rizling (Welsriesling) 1988 van Weingut Martin Haider;
- De beste rode wijn: Cabernet Sauvignon, Casa De Güell 1993 van La Fortuna Vineyards Winery uit Chili.

Nederland en Slovenië

Op 13 en 14 juni vond in Haarlem een Nederlands-Slovenische handelsconferentie plaats. Hierbij waren o.a. aanwezig Vila Roš, hoofd Economische Zaken en Ontwikkeling, en Bojan Štefančič van het Agentschap voor Privatisering. Er werd gesproken over privatisering in Slovenië en de mogelijkheden voor de buitenlandse investeerder. Op de conferentie waren ook Sloveense bedrijven die samenwerken met Nederlandse aanwezig.
(Zie ook het artikel "Doing Business with Slovenia" elders in dit blad)

Handel tussen Nederland en Slovenië in 1994

In 1994 werd door Slovenië naar Nederland voor 99,33 miljoen Dollar geëxporteerd (dat is 10% meer dan in 1993) en voor 166,71 miljoen Dollar

door Slovenië uit Nederland geïmporteerd. Nederland is voor Slovenië een middelgrote handelspartner.

Geëxporteerd naar Nederland werden o.a. buitenbanden, elektronisch gereedschap, kleding, boeken, brochures, zinkplaten, meubels, schoenen, breigoed. De grootste Sloveense exporteurs naar Nederland waren o.a. Mura, Icero Kranj, Sava, Promo Koper, Adria caravans, Cinkarna Celje, Julon, Elan, Induplati, KRKA, Labod, IPKO, Termo, Elektronika Velenje en IBN.

Geïmporteerd vanuit Nederland werden o.a. bloemen, vers vlees, synthetische katoen, katoenstof, medische apparaten, motorvoertuigen, chocolade en levensmiddelen.

De grootste importeurs waren o.a. Julon, Grenje, Obala Koper, Kras Sežana, Pohorje Maribor, Mura, MIP, Kovintrade, Agropro Ljubljana, Revoz, Contrast Ruše, Cinkarna Celje en Elektronika Celje.

Zuidafrikaanse sinaasappels

Sinds 12 juni is in Koper een assemblagehal geopend waar Zuidafrikaanse sinaasappels worden ingepakt voor Midden-Europa (o.a. Oostenrijk, Hongarije en Slovenië). De sinaasappels voor Oostenrijk worden ingepakt in balen van 1 tot 2½ kg. Verleden jaar werd ongeveer 12000 ton citrusvruchten via Koper vervoerd naar Midden-Europa.

Sloveense sportprestaties

Voetbalclub Mura uit Murska Sobota heeft de Sloveense beker gewonnen. Dat betekent dat Mura misschien tegen Feyenoord moet spelen in het Europese voetbal.

Het Sloveense nationale team heeft op 11 juni in Estland de EK kwalificatiewedstrijd tegen Estland met 3-1 gewonnen. Daarmee werd de stand in de groep als volgt: 1° Kroatië, 2° Italië, 3° Litouwen, 4° Ukraine, 5° Slovenië, 6° Estland.

Het Sloveense Olympische team heeft eveneens op 11 juni in Estland tegen Estland gewonnen met 3-1. De stand in de groep voor Olympische voetbalteams is als volgt: 1° Slovenië, 2° Ukraine, 3° Italië, 4° Kroatië, 5° Litouwen, 6° Estland.

Cultuur

Op vrijdag 16 juni vond er een rockfestival plaats in de plaats Ormož, op de binnenplaats van het kasteel. Daar traden o.a. op: Vokovnik (uit Maribor), Dicky B. Hardy (Grosuplje), Pridigarje (Ormož), The Way (Wenen) en Anacrust (Rotterdam).

Nederlandse radio op FM in Slovenië

Sinds enige tijd kan men in de omgeving van Maribor luisteren naar het Nederlandse radiostation Sky Radio op de FM frequentie 106.8 Mhz (24 uur per dag).

Boze vrachtwagenchauffeurs blokkeren grens met Hongarije

Vanaf woensdag 14 juni t/m 1 juli was eerst de internationale grensovergang Dolga Vas/ Redić (Hongarije) aan beide zijden geblokkeerd door boze vrachtwagenchauffeurs. Later was dat ook het geval bij de tweede grensovergang Hodoš. De chauffeurs willen dat de grens zo snel mogelijk uitgebreid wordt. Zij wachten gemiddeld ongeveer 10 uur, de meesten vervoeren dieren zoals varkens en koeien. Er wachtten tijdens deze actie zo ongeveer 300 vrachtwagens voor de grens. Als ze lang voor de grens moesten wachten, werden ze door de politie in Gornja Radgona van de weg gehaald en naar een speciale parkeerplaats gebracht waar sanitair, wasbakken en vuinbakken aanwezig zijn. Deze parkeerplaats is speciaal voor vrachtwagens. Op zaterdag 24 juni werd de blokkade om 17.00 uur beëindigd. De chauffeurs geven het parlement 1 maand de tijd om het wacht-probleem op te lossen, anders zullen zij opnieuw de grens blokkeren.

Alexander Vink

Ladinski Mode

De door ons gevoerde merken garanderen
U exclusieve en betaalbare mode.

o.a. G. Weber - Frankenwälder - Baruch - Kerko - Seda -
Roberto Sarto - Finn Karelia - Marianne Paris.

van Baerelestraat 41 (schuin t.o. Concertgebouw) Amsterdam
telefoon 020 - 679 37 68
Lada de Jong - Sremec

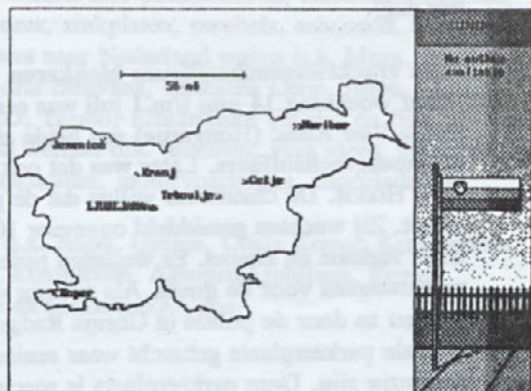
Sloveense onafhankelijkheid - vandaag en morgen (II)

Op 25 juni 1991 heeft Slovenië de onafhankelijkheid uitgeroepen. Datzelfde heeft ook Kroatië gedaan - op dezelfde dag. Desalniettemin viert Kroatië de onafhankelijkheid op 30 mei. De dag waarop in Kroatië in 1990 vrije presidentsverkiezingen werden gehouden. Het is daarmee ook de Dag van Tudjman, die sindsdien aan de macht is in het buurland van Slovenië.

Ter gelegenheid van deze Kroatische nationale feestdag gaf Tudjman meerdere redevoeringen, waarin hij ook over de rol van Slovenië in de uiteenvallende Joegoslavische federatie sprak. Op zichzelf niets bijzonders, ware het niet dat de president van Kroatië bij die gelegenheid een aantal ongelukkige, verbazingwekkende uitspraken deed. Tudjman beweert dat het regime in Belgrado reeds vóór de uitroeping van de Sloveense onafhankelijkheid met Slovenië was overeengekomen, dat Slovenië min of meer zonder problemen mocht vertrekken. In ruil voor dit onproblematische vertrek, zou Slovenië de eis ondersteunen dat alle Serven het recht hebben in een gezamenlijke staat te leven. Vervolgens zou de aanval op Kroatië volgen, dat zich dan alleen - zonder Sloveense hulp - zou moeten verdedigen.

Deze uitspraken van de Kroatische president kunnen we niet beschouwen als aanmoediging tot nauwere en betere samenwerking tussen Slovenië en Kroatië, die al vier jaar *un peu brouillé* zijn. Tot nu toe concentreerden de problemen zich rond de kerncentrale in Krško, die in gezamenlijk eigendom van Slovenië en Kroatië is, de tegoeden van Kroatische spaarders bij de Ljubljanska Banka in Zagreb en de op sommige punten onduidelijke grens - vooral rond Savudrija en de baai van Piran-. Problemen die concreet zijn en daarom op technische wijze geanalyseerd en opgelost kunnen worden. De voornoemde uitspraken van Tudjman zijn echter van politieke en morele aard, waarmee de bilaterale betrekkingen in een sfeer van verwijten dreigen terecht te komen.

De verwijten van Tudjman zijn uiteraard volstrekt ongegrond. Op 20 januari 1991 sloten Slovenië en Kroatië een geheime overeenkomst, waarin beide republieken zich verplichtten tot wederzijdse bijstand in geval van Joegoslavi-

sche agressie jegens een van beide staten. Die overeenkomst is getekend door de ministers van defensie en binnenlandse zaken van beide landen. Als Tudjman al ergens over spreekt tijdens de viering van "zijn overwinning" zou hij zich moeten afvragen waarom Kroatië de juist genoemde overeenkomst in geen enkel punt is nagekomen op het moment van de aanval op Slovenië. Anders dan het uiten van verwijten aan Sloveens adres, zou het analyseren van de toenmalige Kroatische houding jegens de in moeilijkheden verkerende Sloveense republiek productiever zijn.

Dat deze analyse taboe is, geeft aanleiding tot het vermoeden dat de uitspraken van Tudjman in het teken staan van iets geheel anders. Als president en opperste bevelhebber van de Kroatische strijdkrachten bestaat er blijkbaar een behoefte aan een hernieuwde en bijgestelde interpretatie van de geschiedenis. Een interpretatie die de problematische situatie van het land kan verklaren. Een binnenlandse aangelegenheid van Kroatië dus. De Sloveense diplomatie heeft de enig juiste opstelling gekozen en op genoemde beschuldigingen niet gereageerd.

Langzaam duiken de contouren op van nieuwe economische en strategische bondgenootschappen. De Sloveense economie is voor driekwart georiënteerd op West-Europa, Slovenië kent geen binnenlandse conflicten en de integratie in Westerse instellingen zoals de Raad van Europa, WEU, NAVO en Europese Unie zijn ver gevorderd. Een verdere oriëntatie op deze instellingen is in gang.

Voor Kroatië gelden andere omstandigheden. Haar economie is voor een groot deel nog steeds een oorlogseconomie, van binnenlandse stabiliteit is op nogal wat punten geen sprake en de integratie in internationale gremia is pas in de beginfase. Kroatië heeft voorts min of meer nadrukkelijk te maken met de in sommige Europese hoofdsteden populaire overtuiging dat het nodig is een nieuw soort federatie op de Balkan te construeren, die niet Slovenië maar in elk geval wel Kroatië, Bosnië-Herzegovina en Servië zou moeten omvatten. Het antwoord dat Kroatië hierop heeft geformuleerd is versteviging van de banden met Bosnië-Herzegovina. Nog maar anderhalf jaar geleden werden Izetbegovic, Silajdžić, Ganić en andere hoge Bosnische vertegenwoordigers verklaard tot verraders en vijanden. Nu ontvangen zij de hoogste Kroatische onderscheidingen. Dit geeft de actuele ontwikkeling van de Kroatische politiek aan. De betrekkingen met de islamitische wereld worden in dit kader steeds nauwer aangehaald. Kroatische officieren trainen in Turkije, Iran is vijfde handelspartner en het vestigen van diplomatieke betrekkingen met landen als Saoedi-Arabië wordt steeds intensiever. Het belang van deze contacten ligt niet alleen in de militaire hulp die deze landen aan Kroatië en Bosnië geven, maar ook in de te verwachten toekomstige hulp voor de wederopbouw. De Kroatisch-Bosnische federatie wordt van grotere betekenis. Het feit dat Kroatië zich gedwongenerwijs bezighoudt met de Balkan, leidt er

toe dat Slovenië en Kroatië qua Europees integratietempo uit elkaar zijn gegroeid en nog verder zullen groeien. Het territoriale conflict op de Balkan, in belangrijke mate een conflict tussen Kroatië en Servië, zal Kroatië ertoe kunnen verleiden in de grenskwestie met Slovenië weinig enthousiasme voor een oplossing te tonen. De Sloveens-Kroatische grenskwestie is immers een kwestie van "geven en nemen", waaruit waarschijnlijk niemand als winnaar tevoorschijn zal komen. In het kader van het door Kroatië verloren grondgebied aan Krajina en Slavonië, biedt een "bijstelling" van de grenzen en het mogelijke verlies van de claim op de baai van Piran een onaantrekkelijk perspectief.

Een en ander leidt tot de vaststelling dat Slovenië zich *ideologisch* niet hoeft te engageren bij haar zuidelijke buurman. Daarom ook verklaarde de Sloveense premier Janez Drnovšek nog niet zo lang geleden dat de Balkan voor Slovenië geen perspectief biedt en dat het nodig is de energie in Europa te steken.

Tegelijkertijd is het de opgave van Slovenië om in haar beleid de eigen legitieme belangen te verdedigen. Samenwerking met Kroatië is om die reden noodzakelijk - om de verschillende meningsverschillen op te lossen en daarmee een beter klimaat voor met name economische samenwerking te scheppen. Het door sommige Sloveense politici voorgestane beleid, dat we kunnen samenvatten met de leuze "*anti-Kroatië, pro-Servië*" is weinig zinvol. Die leuze is immers gebaseerd op het ideologische, historisch gedetermineerde concept, dat ervan uit gaat dat Slovenië door Kroatië wordt bedreigd en daarom Servië als bondgenoot nodig heeft. In tegenstelling tot deze kretologie dient de Sloveense overheid jegens beide landen vooral de eigen economische belangen te benadrukken. In *politiek* opzicht, zo heeft het verleden bewezen, heeft Slovenië van beide voormalige "broederstaten" niets te verwachten. Om de Sloveense minister-president te parafraseren: voor *Joego-nostalgie* is anno 1995 geen plaats meer.

Frank van Krevel

(Bovenstaand artikel is het tweede uit een serie van vier bijdragen)

Slovenië actueel

Individueel NATO-Programma aangenomen

De NATO heeft 26 Mei jl. een individueel programma tot samenwerking met Slovenië aangenomen. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken berichtte dat Slovenië hierdoor het 13de land is dat een samenwerkingsverband met de NATO heeft gesloten.

Jeugd songfestival

Het internationale jeugd songfestival in Celje werd 28 Mei afgesloten met een concert van meerdere koren in het stadspark. De vorige dag waren de prijzen uitgereikt. Het publiek koos als beste koren die uit Velenje en Celje. De Sloveense Componisten Groep stemde voor een Hongaars koor dat de jeugdmuziekprijs van Slovenië ontving.

Zoran Thaler wederom meest populair

In juni was Zoran Thaler, Sloveens Minister van Buitenlandse Zaken, voor de vierde achtereenvolgende maand de meest populaire politicus bij de Sloveense kiezers. Dit bleek uit de maandelijkse opiniepeiling van de krant "Delo". Ondanks dat Thaler in vergelijking met de maand ervoor aan populariteit had ingeboet, vond een derde deel van de ondervraagden hem de grootste politieke persoonlijkheid. Op de tweede plaats kwam President Milan Kučan, gevolgd door Premier Janez Drnovšek.

Slovenië en Kroatië akkoord over visvangst

De Sloveense en de Kroatische Minister van Landbouw en Bosbouw hebben 5 juni jl. in Ljubljana een éénjarig akkoord getekend betreffende de vangst van 1500 ton zeevis in Kroatische wateren door Sloveense vissers.

Het akkoord is bedoeld om Sloveense vissers te helpen te voldoen aan de vraag naar vis in Slovenië.

Over deze vangst moet Slovenië 20 tot 30 procent van de waarde, (afhankelijk van het soort vis), aan Kroatië betalen.

Brief aan Warren Christopher

In een brief aan de Minister van Buitenlandse Zaken van de Verenigde Staten, Warren Christopher, heeft Zoran Thaler de Sloveense ideeën over de successie van het voormalig Joegoslavië uiteengezet.

Minister Thaler waarschuwde voor de negatieve consequenties wanneer de Federale Republiek Joegoslavië (Servië en Montenegro), als de enige opvol-

ger van het voormalige Joegoslavië zou worden erkend. Slovenië is geïnteresseerd in een rechtvaardige verdeling van de eigendommen van het voormalige Joegoslavië. Hiervoor zou de VS, als actieve partij in de onderhandelingen, zorg kunnen dragen. Volgens Thaler kan het toegeven aan eisen van één partij de andere opvolgers benadelen.

Thaler stelde derhalve voor de tegoeden van het voormalige Joegoslavië bevroren te houden, daar deze eigendom zijn van alle opvolgers.

Slovenië is van mening dat een rechtvaardige oplossing over de opvolging van het voormalige Joegoslavië zal bijdragen aan de stabiliteit van de regio, omdat het van groot belang is voor het behoud van de financiële posities van Slovenië, Kroatië, Bosnië-Herzegovina en Macedonië.

Ontmoeting Premiers Slovenië en Kroatië

De Premier van Slovenië, Janez Drnovšek, en zijn Kroatische collega, Nikica Valentić, hadden op 6 juni jl. een ontmoeting in Otočec.

Drnovšek noemde de gesprekken zeer succesvol, waaraan hij toevoegde dat hij er niet vanuit was gegaan dat alle controversiële onderwerpen volledig zouden worden opgelost tijdens deze ontmoeting.

Volgens Drnovšek zijn de problemen tussen Slovenië en Kroatië moeilijk en gecompliceerd. De bevolkingen van beide landen willen echter graag een oplossing.

Vooruitgang werd geboekt met betrekking tot de problematiek rond de kerncentrale van Krško, de laatste discrepanties zullen worden uitgewerkt door de Ministeries van Economie en Energie.

Verder werden de opvattingen van Slovenië en Kroatië, over de opvolging van het voormalig Joegoslavië en de relaties met Italië, op elkaar afgestemd. Drnovšek sprak de hoop uit binnenkort met Kroatië tot een overeenkomst te zullen komen over eigendommen, opdat de problemen van Sloveense vakantiehuizen in Kroatië voortaan tot het verleden zullen horen. Valentić zei dat de oplossing van dit probleem afhankelijk was van het vinden van een oplossing voor de spaartegoeden van Kroaten bij de bank van Ljubljana in Zagreb. Een kwestie waarvoor Slovenië begrip heeft, echter een Sloveens-Kroatische overeenkomst zou een precedent werking hebben en het proces over de opvolging van het voormalige Joegoslavië verstoren.

De kwestie van de omstreden grenzen blijft moeilijk. Toch is ook hier een stap in de goede richting gemaakt. Alleen de Golf van Piran en de toegang tot Slovenië blijven obstakels.

Tentoonstelling 'World Press Photo' in Ljubljana

Na twee jaar waren 's werelds beste persfoto's opnieuw tentoongesteld in Cankarjev dom te Ljubljana.

De tentoonstelling werd geopend woensdagavond 14 juni door Marloes Krijnen, Directeur van de 'World Press Photo' uit Amsterdam, en Mitja Škof, Honorair Consul van Nederland in Slovenië.

De tentoonstelling was eerder te zien geweest in Amsterdam, alwaar de winnaars van dit jaar bekend wer-

den gemaakt.

Voor de Sloveense persfotografen werd tevens een seminar gegeven, met als onderwerpen ethiek, rechten, manipulatie, de morele verantwoordelijkheid van fotografen en organisatorische onderwerpen.

MAPA

Id van Heiningen van de Nederlandse Theateracademie gaf een voorstelling in het Sloveense theater- en filmmuseum. Hij presenteerde het werk van 'the Moving Academy for Performing Arts' (MAPA). Deze academie ontwikkelt een alternatieve benadering ten aanzien van de voorbereidingen en completering van dans- en theatervoorstellingen. MAPA wordt gesponsord door de Nederlandse overheid en heeft workshops in ondermeer Praag, Budapest, Zagreb, Moskou en Warschau.

Van 10 tot 21 augustus zal ook een workshop worden gehouden in Berlijn, waarvoor door van Heiningen een aantal Sloveense artiesten zijn uitgenodigd.

Stian Kreek

CNN over Slovenië, Italië en de EU

Woensdag vijf juli jl. berichtte CNN over de moeilijkheden die Slovenië ondervindt om toelating te krijgen tot de Europese Unie (EU).

De meeste Centraal- en Oost-Europese landen hebben al een associatieverdrag gesloten met de EU, met uitzondering van Slovenië. Ondanks de snelle markthervormingen is Slovenië nog steeds geen ratificatie van het associatieverdrag gegund. De Sloveense premier zei dat zijn land erop staat gelijk behandeld te worden. Maar het lijkt erop dat Slovenië gebukt moet gaan onder de last van het verleden.

Onlangs kwam Slovenië met de EU tot overeenstemming over een te sluiten associatieverdrag. Om in werking te treden is het echter noodzakelijk dat beide partijen het verdrag ratificeren.

Italië, dat al langere tijd het obstakel vormt tussen Slovenië en de EU, is er nu echter in geslaagd ook andere EU-lidstaten over te halen het verdrag pas te ondertekenen wanneer Slovenië een artikel in zijn grondwet heeft veranderd. Het betreft hier een artikel dat het bezitten van Sloveens grondgebied voor buitenlandse personen onmogelijk maakt. Ondanks het feit dat ook andere landen, die wel een associatieverdrag hebben afgesloten met de EU, een soortgelijke wetgeving kennen, wordt alleen van Slovenië verlangd dat het zich onmiddellijk aanpast aan de Westerse standaard.

De Sloveense regering is het eens met de EU dat de Sloveense grondwet op een gegeven ogenblik aangepast zal moeten worden aan de EU-standaard. Echter, de meerderheid van de Sloveense bevolking is van mening dat dit pas moet gebeuren wanneer Slovenië een volwaardig lid wordt van de EU, en niet wanneer alleen nog maar sprake is van een associatieverdrag.

De Sloveense bevolking vreest dat wanneer sprake zal zijn van vrije toegang tot haar markt, dat gezien het feit dat Slovenië zo'n klein land is, dit buitenlandse overheersing teweeg zou kunnen brengen. Dit zou bovendien indruisen tegen het EU-principe dat zegt dat alle landen, groot en klein, gelijke rechten hebben.

Slovenen zien de Italiaanse eis voor het wijzigen van de Sloveense grondwet als middel om de eigendommen te herwinnen die voormalig Sloveense burgers achterlieten toen zij na de Tweede Wereldoorlog naar Italië verhuisden, als gevolg van de grote anti-Sloveense propaganda-actie door de Italianen.

Het onderwerp van de verloren eigendommen werd al geregeld in het verdrag van Rome in 1983. Er was besloten dat Slovenië een zekere vorm van compensatie aan Italië zou betalen. Tevens zouden 120 genationaliseerde huizen worden teruggegeven. De huizen werden teruggegeven, de compensatie kon echter niet worden betaald omdat Italië opeens zijn eisen veranderde en zowaar alle verloren eigendommen terug wilde hebben.

Hier tegenover staat dat Slovenië verschrikkelijk geleden heeft onder de Italiaanse bezettingen in de Eerste en Tweede Wereldoorlog. Hiervoor heeft Slovenië slechts een kleine hoeveelheid schadevergoeding gekregen.

Op het ogenblik wordt door Italië en Slovenië gesproken over de teruggave van verloren eigendommen aan de ene kant en de zeer slechte status van de grote Sloveense minderheid in Italië aan de andere kant. De uitkomsten van deze gesprekken zijn nog onduidelijk. Slovenië verwacht echter dat alle reeds gesloten akkoorden kunnen dienen als basis voor toekomstige samenwerking tussen beide landen.

Stian Krook

*Reeds 30 jaar uw betrouwbare partner
in gemotoriseerde tweewielers...*

TOMOS NEDERLAND

TOMOS NEDERLAND TRADING COMPANY B.V.

Kweekweg 24, 8161 PG Epe – Postbus 172, 8160 AD Epe
Telefoon 05780-13155 – Fax 05780-16480

DE REDACTIE VAN LIPA HOOPT DAT U
EEN GOEDE VAKANTIE GEHAD HEBT

Vereniging Vrienden van Slovenië: Wat U moet weten!

De Vereniging Vrienden van Slovenië is opgericht op 7 juli 1991. De Vereniging Vrienden van Slovenië is een zelfstandige en onafhankelijke landelijke organisatie, welke zich ten doel stelt met name op cultureel, economisch en maatschappelijk gebied de samenwerking tussen Nederland en Slovenië resp. Nederlanders en Slovenen te bevorderen en zo mogelijk te initiëren en te onderhouden. De vereniging beschouwt zichzelf als de geëigende plaats voor ontmoetingen tussen Nederlanders en Slovenen. De vereniging wil voorts in het bijzonder een ontmoetingsplaats zijn voor de Slovenen in Nederland.

(uit artikel 2 van de Statuten)

Bestuur:

Voorzitter:

Judith Strohmaier
Riënzistraat 33
2555 JT Den Haag
070/3685680

Vice Voorzitter:

Bojan Gorički
Beethovenstraat 19
4536 AG Terneuzen
01150/13722

Penningmeester:

Stian Krook
Bloemistenlaan 48
2313 BB Leiden
071/144233

Secretaris:

Siem Edink
Otterlaan 13
2623 CV Delft
015/562010

Vesna Marolt

Van Helt Stocadestr. 22-1
1073 JD Amsterdam
020/675460

Redactie:

Marlien Muuse
Jacob Catsstr. 51
2274 GT Voorburg
070/3868929

Redactie:

Marjeta Tomšič
Van Doesburgstr. 34
3822 ER Amersfoort
033/562575

Slovenija

UW VAKANTIELAND

AAN DE ZONZIJDE

VAN DE ALPEN

Verkeersburo Slovenië
Postbus 7105
NL-4330 GC Middelburg
Tel.: 01180-35790
Fax : 01180-39205

Rambo is een
Gullic tekst zijn
Ten Dales heeft een kut met

Veren van